

TÜRKAS
2026

İstihbarat Komisyonu
Çalışma Kağıdı

İçindekiler

1. Mektuplar

1.1 Genel Koordinatörlerden Mektup

1.2 Komisyon Sekreterlerinden Mektup

2. Türk Devletleri Teşkilatı Tanımı

3. TÜRKSOY Tanımı

4. Komisyona Giriş

4.1 Komisyon Tanımı

4.2 Komisyon Amaçları

5. Komisyonun Üzerinde Çalışacağı Alanlar ve Tanımları

6. Komisyon Üyesi Ülkelerin İstihbarat Servisleri Hakkında

7. Komisyonun Üzerinde Çalışabileceği Örnek Konular

8. Kaynakça

1.1 Genel Koordinatörlerden Mektup

Merhabalar, ben TÜRİKAS Genel Koordinatörü Alperen Çelik.

2026 yılı, küresel jeopolitikte taşların yerinden oynadığı değil, yeni yerlerine oturduğu bir dönüm noktasıdır. Karşımızda artık geçiş sürecinde olan bir dünya değil; çok kutupluluğun kurumsallaştığı, geleneksel ittifakların sınırlarının zorlandığı ve bölgesel güç merkezlerinin kendi alanlarında oyun kurucu haline geldiği sert bir gerçeklik var. Bu yeni dönemin karakterini yalnızca askeri paktlar değil; kritik tedarik zincirlerinin kontrolü, savunma teknolojileri, siber güvenlik ve enerji hatları gibi yeni nesil güç unsurları belirliyor. İşte bu stratejik kırılma noktasında, Türk dünyası küresel denklemin tam merkezinde, vazgeçilmez bir ağırlık merkezi olarak konumlanmaktadır.

Güvenlik çalışmaları ve uluslararası ilişkiler disiplinine odaklanan biri olarak; Orta Koridorun kazandığı hayati önemi, Türkistan coğrafyasındaki derinleşen askeri ve ekonomik entegrasyonu ve Macaristan'ın Avrupa'daki pozisyonu ve değişen siyasi ekosistemi ile Türk dünyası arasında inşa ettiği stratejik köprüyü yakından takip ediyorum. Tüm bu dinamikler bize net bir gerçeği gösteriyor: Türk devletleri, tarihsel ve kültürel bağlarını somut bir jeopolitik akla dönüştürerek dünya siyasetinde aktif birer aktör haline gelmiştir.

Uluslararası sistemdeki bu dönüşümün ortasında TÜRİKAS; sizler için yalnızca küresel meselelerin tartışıldığı bir simülasyon değil, geleceğin stratejik düşünce yapısını ve diplomatik kararlarını bugünden inşa eden entelektüel bir platformdur. Bu yılki platformumuzun, lise gençliğine dış politikanın teorik sınırlarını aşan derinlikli bir vizyon kazandıracağına, Türk dünyasının küresel sistemdeki yeni yönelimlerini doğru okuyabilen analitik bir zemin sunacağına ve sizleri yarının dünyasına hazırlayan seçkin bir akademik ortam yaratacağına olan inancım tamdır.

Saygılarımla,

Alperen Çelik

1.2 Genel Koordinatörlerden Mektup

Kıymetli katılımcılar,

Türk dünyasının ortak mirasını yaşatmak, kültürel bağlarımızı güçlendirmek ve diplomasiyi genç nesillerle buluşturmak amacıyla bir araya geldiğimiz bu anlamlı organizasyona hepiniz hoş geldiniz. Ortak dil, tarih ve değerlerle yoğrulmuş, diplomatik yöntemler ile bir araya getirilmiş konferansımızda işleyeceğimiz konular ile göreceğiz ki, Türk gençliği olarak bizler, sadece geçmişin mirasını taşımakla kalmıyor, aynı zamanda ortak bir gelecek inşa etmenin sorumluluğunu da omuzlarımızda taşıyoruz.

Bunun bilinciyle Türk gençliği olarak, Türk dünyasının bilimden sanata, teknolojiden diplomasiye uzanan geniş potansiyelini keşfetmek, köklü geçmişimizden aldığımız kuvvet ile güçlü bir gelecek inşa etmek ve ortak yarınlarımızı şekillendirmek, en kıymetli görevlerimizdendir. Bu amaç doğrultusunda, Türk Devletleri Asamblesi Simülasyonu'nun sizlere yalnızca diplomatik bir ortam sunmakla kalmayıp, aynı zamanda ufuk açıcı bir tecrübe olmasını umuyor, sizleri ve konferansımıza katacağınız enerji, diplomasi ve vizyonu görmeyi dört gözle bekliyorum.

Türk dünyasının geleceğini birlikte şekillendirdiğimiz bu yolculukta sizleri görmekten büyük onur duyuyorum. Hepiniz hoş geldiniz.

Saygılarımla,

Kerem Berber

1.2 Komisyon Sekreterlerinden Mektup

Değerli delegeler,

Öncelikle Türk Devletleri Asamblesi Simülasyonu (TÜRKAS) İstihbarat Alanında İşbirliği Komisyonuna hepiniz hoşgeldiniz.

Ben Hasan Basri Özbek, bu komisyonda sizlere Komisyon Sekreteri makamında hizmet edeceğim. Asamble öncesinde ve sırasında bana Mail adresim üzerinden kolaylıkla ulaşabilirsiniz. Bu komisyonu yapmamı mümkün kılan Genel Koordinatörlerime ve ayrıca bana her daim destek olan pek sevgili Komisyon Sekreterim Mehmet Ege Arpağ'a en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

Aynı zamanda sizlere de TÜRKAS Konferansını ve İstihbarat Komisyonunu mümkün kıldığınız için teşekkür ediyor ve Komisyonu en güzel ve verimli şekilde geçirmenizi umuyorum.

Esenlikler dilerim.

-Hasan Basri Özbek

hasan.ozbek299@gmail.com

2. TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI TANIMI

Türk Devletleri Teşkilatı Türk Devletleri Teşkilatı (TDT), Türk dünyasındaki ülkeler arasındaki iş birliğini güçlendirmek amacıyla kurulan uluslararası bir örgüttür. 1992 yılında Türkiye'nin öncülüğünde başlatılan Türk Dili Konuşan Ülkeler Devlet Başkanları Zirveleri süreci, 2009 yılında Nahçıvan Anlaşması ile kurumsallaşarak Türk Konseyi adını almış ve 2021 yılında İstanbul Zirvesi'nde alınan kararla Türk Devletleri Teşkilatı adını almıştır.

Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan tam üye; Macaristan ve Türkmenistan ise gözlemci üye statüsündedir. Teşkilat, siyasi, ekonomik, kültürel ve stratejik alanlarda üye ülkeler arasında iş birliğini artırmayı hedeflemektedir. Son yıllarda, özellikle ulaştırma, ticaret, enerji ve savunma sanayii gibi alanlarda entegrasyonu derinleştirmek adına önemli adımlar atılmıştır. Türk dünyasının ortak tarihi, dili ve kültürel mirasını korumak ve geliştirmek temel amaçlardan biri olurken, aynı zamanda küresel düzeyde stratejik ve ekonomik bir güç olma yönünde ilerlemektedir. TDT, bölgesel güvenlikten uluslararası diplomasiye ortak hareket etmeye kadar geniş bir perspektifte çalışmalar yürütmekte ve Türk devletlerinin dünya sahnesindeki etkisini artırmaktadır. 2022 yılında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) gözlemci üye olarak kabul edilmesi, teşkilatın genişleyen vizyonunu ve Kıbrıs meselesine yönelik desteğini göstermesi açısından önemli bir gelişme olmuştur. Doğu-Batı arasındaki enerji hatlarında kritik bir konumda bulunan Türk Devletleri Teşkilatı, özellikle Zengezur Koridoru gibi projelerle ekonomik entegrasyonu sağlamlaştırmayı amaçlamakta ve Türk dünyasının siyasi birliğini güçlendirmektedir.

3. TÜRKSOY TANIMI

TÜRKSOY, Türk dili konuşan devletler ve topluluklar arasında kültürel iş birliğini güçlendirmeyi, Türk dünyasının ortak kültür mirasını korumayı ve tanıtmayı amaçlayan uluslararası bir organizasyondur. 1993 yılında Azerbaycan'ın başkenti Bak'de kurulan bu kuruluş, Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan, Özbekistan, Kuzey Makedonya, KKTC, Tataristan, Başkurtistan, Altay, Hakasistan, uvaşistan ve Gagavuzya'nın da içinde bulunduğu 14 ye devlet ve bölgenin katılımıyla faaliyetlerini sürdürmektedir. TÜRKSOY, Türk kültürünün yayılması, Türk halkları arasında kardeşlik bağlarının pekişmesi ve kültürel iş birliğinin güçlendirilmesi amacıyla önemli bir platform oluşturur. TÜRKSOY'un temel hedeflerinden biri, Türk dili ve kültürünü uluslararası alanda tanıtmak ve Türk halkları arasındaki kültürel dayanışmayı arttırmaktır. Türk dünyasının sanatını, müziğini, edebiyatını ve geleneksel el sanatlarını koruyarak bu zengin mirası gelecek nesillere aktarmak için çeşitli projeler yürütmektedir. Düzenlediği konserler, festivaller, sergiler, edebi etkinlikler ve kültürel programlarla Türk kültürünün tanıtılmasına katkı sağlamakta ve Türk dünyasının sanatsal ve kültürel mirasını dünyaya tanıtmaktadır.

4. KOMİSYONA GİRİş

4.1 TANIM

Askeri ve İstihbarat İşbirliği Komisyonunda Türk devletleri arasında müşterek tatbikatlar, harp akademileri arası değişim programları, profesyonel askeri personel yetiştirme, teknik istihbarat (SIGINT), insan kaynaklı istihbarat (HUMINT) işbirlikleri, Türk Savunma sanayii işbirliği ve ortak askeri üretim projeleri hakkında spesifik çalışmalar yürütülür.

Bu komisyon sürecinde direktifler ve basın açıklamaları yazarak bahsedilen amaçlara ulaşmayı amaçlayacak ve yazacağınız deklarasyon ile yaptığınız ve yapacağınız, alacağınız adımları kesin bir şekilde bildireceksiniz.

4.2 AMAÇLAR

Komisyonun en temel amacı Türk devletlerinin ortak yararına hizmet eden kararlar alıp, planlamalar yaparak üye devletlerin teşkilatlarını geliştirmeye ve sahada daha aktif hale getirmektir.

5. KOMİSYONUN ÜZERİNDE ÇALIŞACAĞI ALANLAR VE TANIMLARI

İstihbarat Alanında İşbirliği Komisyonu dahilindeki ülkelerin istihbarat servisleri altta sıralanmış temel görevler üzerinde çalışmaktadır:

- Bilgi toplama ve analiz
- Karşı İstihbarat
- Anti terörizm
- Siber istihbarat
- Özel operasyonlar

BİLGİ TOPLAMA VE ANALİZ

İstihbarat teşkilatları ülkelerin güvenliğini sağlamak, yurt içi ve yurt dışı operasyonlarla bilgi edinmek veya operasyon yapmak, ülkenin askeri personeline ve kolluk kuvvetlerine veri sağlamak amacıyla istihbarat toplama görevleri gerçekleştirir. Temel veri toplama yöntemleri aşağıdaki gibidir:

HUMINT (Human Intelligence - İnsan İstihbaratı): Ajanlar, muhbirler ve diplomatlar gibi doğrudan insan kaynakları aracılığıyla sahada toplanan en eski istihbarat türüdür. Mülakatlar, sorgular ve casusluk faaliyetlerini içerir.

SIGINT (Signals Intelligence - Sinyal İstihbaratı): Elektronik sinyallerin ve iletişim sistemlerinin dinlenmesi ile elde edilir. Kriptolu mesajların çözülmesi ve iletişim trafiğinin analiz edilmesini kapsar.

OSINT (Open Source Intelligence - Açık Kaynak İstihbaratı): Gazeteler, dergiler, internet siteleri, kamuya açık raporlar ve sosyal medya gibi gizli olmayan, herkesin erişebileceği açık kaynaklardan veri toplanmasıdır.

GEOINT (Geospatial Intelligence - Coğrafi ve Görüntü İstihbaratı): Uydu fotoğrafları, hava keşif uçuşları, radar ve haritalama araçları kullanılarak yeryüzü ve hareketlerin analiz edilmesidir.

MASINT (Measurement and Signature Intelligence - Ölçüm ve İmza İstihbaratı): Hedeflerin yaydığı veya bıraktığı radar, akustik, termal ya da radyasyon izleri gibi teknik ölçümlerin analiz edildiği yöntemdir.

KARŞI İSTİHBARAT

Karşı istihbarat ya da kontrespiyonaj, istihbarat teşkilatı tarafından yapılan hasım ve düşman haberalma teşkilatlarının kendilerine karşı bilgi toplama ve elde etmelerini önleme veya elde edilecek bilgiyi manipüle etme faaliyetleridir. Bağlı oldukları istihbarat teşkilatları da dahil olmak üzere düşman teşkilatların bilgi toplayabileceği, sabotaj ve suikast vb. özel operasyonlar gerçekleştirebilecekleri alanları kontrol etmek, ajanlık faaliyetlerini tespit etmekle yükümlüdürler.

ANTI TERÖRİZM

Anti terörizm birimleri terör örgütlerinin planlama, finansman, lojistik ve propaganda faaliyetlerini tespit edip, saldırıları henüz gerçekleşmeden önlemeye odaklanan istihbarat ve güvenlik stratejisidir. Klasik polis operasyonlarından farklı olarak tehdidi kaynağında yok etmeyi hedefler.

Olay gerçekleştikten sonra delil toplayıp soruşturma yapmak yerine asıl amaç tehditleri yurtdışı ve sınır ötesi kaynaklarında yok etmeyi hedefler. Fakat olay gerçekleştikten sonra da olaya yönelik failleri ve olayın hangi örgüt veya örgütlerle bağlantılı olduğunu bulmak da bu birimin yükümlülüklerindendir.

Örneğin Amerika'da yaşanan 11 Eylül olaylarından sonra olayı gerçekleştiren terör örgütü El-Kaide'nin elebaşı Osama Bin-Ladin saldırılardan sonra 10 yıl boyunca dünyanın en çok aranan teröristi konumundaydı. CIA ve diğer amerikan istihbarat teşkilatları tarafından uzun süre boyunca aranan Bin-Ladin, 2011'de CIA'in yerini tespit etmesi sonucu CIA ve Amerikan Deniz Piyadeleri'nin ortak operasyonu ile ortadan kaldırıldı.

SİBER İSTİHBARAT

Siber istihbarat birimleri dijital güvenlik tehditlerini izler, analiz eder ve bu tehditleri bertaraf eder.

ÖZEL OPERASYONLAR

İstihbarat teşkilatları ülkelerin çıkarlarına aykırı durumları ve tehditleri ortadan kaldırmak, askeri operasyonlarda nokta atışı ve gizli yapılacak operasyonları gerçekleştirmek için özel operasyon birimlerini kullanırlar. Bu operasyonlar çoğu zaman sınır ötesinde olsa da yurt içinde de gerçekleşebilir. Bu operasyonların gerçekliği çoğu zaman reddedilse de

operasyondan yıllar sonra belgelerin halka açılması ya da istihbaratçıların yaptığı açıklamalarla ortaya çıkabilmektedir.

Bunlara ek olarak istihbarat teşkilatları veri toplama yöntemlerini geliştirmek ve operasyonlarda kullanmak üzere yeni teknolojiler geliştirir. İstihbarat Alanında İşbirliği Komisyonunda gerekli olduğu takdirde teşkilatların teknoloji departmanlarına başvurulabilir

6. KOMİSYON ÜYELERİNİN İSTİHBARAT SERVİSLERİ

Bilinen bazı istihbarat teşkilatları hakkında bilgiler şunlardır;

Türkiye: Millî İstihbarat Teşkilâtı asıl karakterini, zengin, derinlikli ve farklı katmanlara sahip kurum ve meslek tarihinden almakta, bu karakter sayesinde günün gereklerine hızla adapte olmakta ve kendini sürekli yenilemektedir. Bu çerçevede son teknolojik imkânları kullanma becerilerini sürekli geliştirmekte, analitik, teknik ve operatif istihbarat disiplinlerini bir arada en etkin biçimde kullanmaktadır.

Güncel tehdit ve fırsatların ortaya çıkardığı şartlar neticesinde 2937 sayılı Devlet İstihbarat Hizmetleri ve Millî İstihbarat Teşkilâtı Kanunu'nda yapılan son değişiklikler ve düzenlemeler ile birlikte MİT, son derece esnek, proaktif ve otonom bir yapıya kavuşmuştur. Bu sayede stratejik istihbarat, istihbarat diplomasisi, istihbarata karşı koyma, terörle mücadele gibi alanlarda devrim niteliğinde adımlar atmış, dış operasyonlara hız kazandırmış, tehditlerle henüz kaynağındayken yüzleşme ve mücadele etme imkânına erişmiştir. Tehditlere karşı güçlü şekilde yürütülen mücadelenin yanı sıra Millî İstihbarat Teşkilâtı her tür istihbarat disiplini çevresinde karşılaştığı fırsatları faydaya çevirmeyi bilmiş ve sürekli yeni fırsatlar yaratma azminde olmuştur. Bu imkân ve kabiliyet ile MİT, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin millî güvenliği ve ülke menfaatleri için kendisine verilen görevleri, yasalara sıkı sıkıya bağlı ve yüksek görev bilincine sahip personeliyle yerine getirmektedir.

Azerbaycan: Azerybaycan istihbaratı, 2015 yılında eski Millî Güvenlik Bakanlığı'nın lağvedilerek ikiye ayrılmasıyla kurulan Devlet Güvenlik Hizmeti (DTX) ve Dış İstihbarat Hizmeti (XKX) tarafından yürütülür. Her iki kurum da doğrudan Azerbaycan Cumhurbaşkanlığı'na bağlı olarak faaliyet gösterir

Devlet Güvenlik Hizmeti'nin faaliyetlerinin yasal dayanağı Azerybaycan Cumhuriyet Anayasası, Azerbaycan Cumhuriyeti yasaları ve yasama işlemlerini içerir: "İstihbarat ve karşı istihbarat faaliyetleri", "Ulusal güvenlik hakkında", "Terörle mücadele hakkında", "Operasyonel-soruşturma faaliyetleri hakkında", "Devlet sırrı hakkında" ve diğerleri, Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Güvenlik Teşkilatı tüzüğü, Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın karar ve emirleri, Bakanlar Kurulu Kararları ve Emirleri Azerbaycan Cumhuriyeti'nin, merkezi yürütme organlarının yasaları takiben kabul edilen normatif yasal düzenlemeleri, Azerbaycan Cumhuriyeti yasalarına göre Azerbaycan Cumhuriyeti tarafından imzalanan uluslararası anlaşmalar. Devlet Güvenlik Hizmeti, insan ve sivil hak ve hürriyeti, hümanizmi, devlete ve topluma karşı sorumluluk ilkesini gözetme taahhütlerine göre çalışır.

Kazakistan: **Syrbar** Kazakistan'ın birincil dış istihbarat kuruluşudur. Syrbar Şubat 2009 tarihinden itibaren Kazakistan Ulusal Güvenlik Kurulu, Barlau Bölümü'nün ardıdır.

NSC, Sovyetler Birliği'nin eski ulusal güvenlik aygıtı KGB'nin yerine yetkili kurum olarak Temmuz 1992'de meclis tarafından kabul edilen bir yasa uyarınca kuruldu. Başlangıçta, KGB Kazakistan'da KGB'nin elinde tutulan güçleri istihdam edilmmişti, çoğu personel korundu; ilk başkanı Bulat Baekenov, iki yılı aşkın bir süre KGB için çalıştı. Onun ilk yıllarında iddia edildiği gibi yabancı casuslara karşı sınır güvenliği ve karşı istihbarat konularında işaretlenmiş, Rusya ile yakın işbirliği içinde olunmuştur. Aralık 1995 tarihinde, yeni bir başkanlık kararnamesi ile NSC'nin bazı yetkileri değiştirildi.

Kasım 2008'de, gazeteci Ramazan Yesergepov "Kimin Ülke Kuralları: Başkan veya Ulusal Güvenlik Komitesi?" başlıklı bir makale yayınladı, bu sınıflandırılmış olarak sonradan güvenlik suçlamasıyla

onun 2009 tutuklanması ve inançla sonuçlanarak yer aldı, özel NSC yazışmalarını içeriyordu. Olgu yurtiçi ve yurtdışında kınamalara yol açtı.

Özbekistan: Millî Güvenlik Servisi Özbekistan devletinin ulusal istihbarat kuruluşudur. Sovyetler Birliği'nin çökmesinin ardından KGB'nin halefi olarak oluşturulmuş ve Paramiliter Polis ve Özel Kuvvetler de dahil olmak üzere, aynı sorumlulukta ve işlevsel birimlerin benzer bir dizisini oluşturmuştur. Onun kontrolü altına olduğu zaman SNB, 2005 yılına kadar İçişleri Bakanlığı'nın bir rakibi olmuştur Rustam Inoyatov 1995 yılından bu yana SNB Başkanı olmuştur.

Bazı analistler SNB'nin Taşkent klanı içinde, Özbek eliti içinde güçlü bir hizip kontrolü altında olduğunu iddia etmektedirler. SNB yakından Cumhurbaşkanı İslam Kerimov'un otoriter yönetimi ile ilişkili bulunmuştur ve insan hakları ihlallerine karışmakla ve baskıcı polisin bir bahane sağlamak için terör eylemlerine sponsorlukla suçlanmaktadır. 1999 Taşkent bombalamalarının ardından "Taşkent klanı" Rüstem Inoyatov liderliğindeki SNB tarafından yapılmış olduğu iddialarını bildirdi ve SNB'nin ayrıca 2004 yılında Taşken ve Buhara'da bir dizi bombalı eylemden sorumlu olabileceğini belirtmiştir.

7. Komisyonun Üzerinde Çalışabileceği Örnek Konular

Sınır Aşan Terörizm ve Ortak İstihbarat Mekanizması

- Terör örgütlerine ilişkin ortak veri tabanı oluşturulması
- Gerçek zamanlı bilgi paylaşımı
- Ortak operasyonların hukuki çerçevesi
- Egemenlik ve gizlilik sorunları

Siber Güvenlik ve Siber İstihbarat İş Birliği

- Devlet destekli siber saldırılara karşı ortak savunma
- Kritik altyapıların korunması
- Yapay zekâ destekli tehdit tespiti

- Siber suç örgütlerinin takibi

Yabancı İstihbarat Faaliyetlerine Karşı Ortak Karşı İstihbarat Politikaları

- Üye devletlerde yabancı nüfuz faaliyetleri
- Casusluk ve ekonomik istihbarat
- Kritik teknolojilerin korunması
- Bilgi güvenliği standartları oluşturma

TÜRKAS
TÜRK DEVLETLERİ ASAMBLESİ SİMÜLASYONU

8. Kaynakça

<https://www.mit.gov.tr/>

[https://tr.wikipedia.org/wiki/Devlet_G%C3%BCvenlik_Hizmeti_\(Azerbaycan\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Devlet_G%C3%BCvenlik_Hizmeti_(Azerbaycan))

[https://tr.wikipedia.org/wiki/Mill%C3%AE_G%C3%BCvenlik_Servisi_\(%C3%96zbekistan\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Mill%C3%AE_G%C3%BCvenlik_Servisi_(%C3%96zbekistan))

[https://tr.wikipedia.org/wiki/Ulusal_G%C3%BCvenlik_Kurulu_\(Kazakistan\)](https://tr.wikipedia.org/wiki/Ulusal_G%C3%BCvenlik_Kurulu_(Kazakistan))